

Programma 27 maart 2020

Congres Behandeling van Trauma | Effectieve verwerkingstechnieken

09.00 uur **Ontvangst en registratie met koffie & thee**

09.30 uur **Opening en inleiding dagvoorzitter**

Marleen Rijkeboer

09.45 uur **Verbeteringen in traumabehandelingen**

Er zijn vele ontwikkelingen gaande op het gebied van traumabehandeling. Nieuwe methodieken worden bedacht en bestaande verder uitgediept. De vraag is; wat moeten we hier mee? Is alles meteen bruikbaar en moeten we dat massaal toepassen in de praktijk? En hebben we het mysterie van de werkingsmechanismen bij traumabehandeling reeds ontrafeld? Tijdens deze lezing zal Suzy Matthijssen ingaan op onder andere Visual Schema Displacement Therapy, verbetering van bestaande methodieken en mogelijke werkingsmechanismen bij traumabehandeling.

Suzy Matthijssen, Klinisch psycholoog en Onderzoeker bij Altrecht GGZ

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie?

- U bent op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen op gebied van traumabehandeling
- U heeft inzicht in werkingsmechanismen bij traumabehandeling
- U heeft kennis van Visual Schema Displacement Therapy

10.30 uur **Trauma's behandelen bij: PTSS, complexe PTSS en geen PTSS**

Een behandelaar moet voortdurend keuzes maken. Als er sprake is van posttraumatische stressklachten zijn er meestal ook andere klachten. Soms is er sprake van zoveel comorbiditeit en zulke ernstige klachten dat men spreekt van complexe PTSS. Welke keuzes moeten dan worden gemaakt? Wat zijn de noodzakelijke voorbereidingen om tot traumabehandeling over te gaan? Wat moet de patiënt in ieder geval kunnen? En hoe bouw je zo'n behandeling op?

Weer andere keuzes moeten gemaakt worden als er wél een duidelijke samenhang lijkt te bestaan tussen klachten en meegemaakte gebeurtenissen, doch er is géén sprake van een PTSS. In dat geval is traumabehandeling geen richtlijnbehandeling. Hoe krijgt traumaverwerking dan toch een plek in het behandelplan? En uit welke vormen van traumaverwerking kunnen patiënt en therapeut kiezen?

In deze lezing ligt de nadruk op de inbedding van een traumabehandeling in een totaal behandelplan. Niet alleen de hulpvraag en de mogelijkheden van de patiënt zijn daarbij leidraad, maar ook de mogelijkheden die een therapeut of een bepaalde setting hebben te bieden.

Dr. Hellen Hornsveld, GZ-psycholoog, EMDR-trainer, Schematherapeut supervisor en zelfstandig gevestigd behandelaar, Utrecht

Na het volgen van deze sessie heeft u inzicht in:

- Overzicht van de behandelmogelijkheden voor PTSS.
- Het wel of niet direct behandelen.
- De keuze voor traumabehandeling bij niet-PTSS klachten.

11.10 uur **Ochtendpauze**

11.45 uur **Werkingsmechanismen bij traumaverwerking en daaruit volgende indicatieverschillen tussen verwerkingstechnieken**

De verschillende werkingsmechanismen, die een rol spelen bij traumaverwerking worden eerst besproken. Vandaaruit beredeneren we op basis hiervan, de literatuur, interviews met collegae en klinische ervaring de indicatieverschillen tussen verschillende verwerkingstechnieken. We gaan er daarbij vanuit dat er drie belangrijke stand-alone-verwerkingstechnieken zijn: Imaginaire Exposure, Imaginaire Rescripting en EMDR. De lezing wordt interactief afgesloten met een speelse kennistoets.

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie?

- Welke werkingsmechanismen een rol spelen bij traumaverwerking
- Inzicht welke werkingsmechanisme bij welke verwerkingstechniek een rol spelen
- Inzicht in welke situatie welke verwerkingstechniek meer geïndiceerd is

Martijn Stöfseel, klinisch psycholoog-psychotherapeut

12.20 uur **Lunchpauze**

13.20 uur **Sessieronde 1**

14.35 uur **Middagpauze**

15.05 uur **Sessieronde 2**

16.20 uur **Einde programma**

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

Sessies

Schematherapie en EMDR: een mooie combinatie bij trauma en persoonlijkheidsproblematiek!

In deze workshop wordt uitgelegd hoe 'trauma' wordt gedefinieerd in de Schematheorie en in EMDR. Daarna worden behandeltechnieken en -strategieën binnen Schematherapie en EMDR besproken die specifiek gericht zijn op vroegkinderlijk trauma. Voor- en nadelen van de verschillende technieken worden op een rijtje gezet en geïllustreerd door casuïstiek. Ook wordt ingegaan op de vraag: wanneer (eerst) EMDR, wanneer (eerst) Schematherapie en (mogelijk) later EMDR. Een aantal richtlijnen wordt gegeven. Tot slot wordt geoefend met rescripting binnen de EMDR.

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie?

- Kennis over indicatiestelling: wanneer (eerst) EMDR en wanneer (eerst) Schematherapie?
- Vaardigheden in het kiezen en combineren van technieken aan de hand van richtlijnen
- Vaardigheden in het toepassen van rescripting binnen de EMDR.

Truus Kersten, GZ-psycholoog, supervisor VGCT, VSt en EMDR practitioner, De Akkerdistel en FPC De Rooyse Wissel

Imaginaire exposure

Imaginaire exposure is de meest aangewezen evidence-based behandeling bij PTSD. Toch wordt deze behandeling door weinig psychotherapeuten toegepast. Ook cliënten staan niet te springen voor deze methode. Het doel is immers om de cliënt bloot te stellen en te confronteren met alle herinneringen van de traumatische ervaring (beelden, cognities, geuren, geluiden, etc.) om cliënten minder angstig te laten worden om met hun emoties geconfronteerd te worden. In deze workshop leren we hoe we een rationale opbouwen om cliënten gemotiveerd mee te nemen in deze behandeling. Bovendien gaan we oefenen met IE om hierin vaardiger te worden.

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie:

- Men doet kennis die helpt bij het in de praktijk brengen van Imaginaire Exposure
- Men begrijpt de rationale achter Imaginaire Exposure en men kan deze rationale ook overbrengen in therapie
- Men oefent met vaardigheden die de drempel verlagen om met IE aan de slag te gaan

Marieke Impens, psycholoog, gedragstherapeut, The Human Link

Schematherapie en imaginatie met rescripting

Imaginatie met rescripting is één van de belangrijkste experiëntiële technieken binnen schematherapie. In deze workshop wordt kort ingegaan op de theoretische achtergrond van de techniek en de plaats ervan binnen schematherapie. Door middel van diverse oefeningen kunnen deelnemers hun vaardigheden aanscherpen naar gelang de doelgroep, setting en fase van de therapie. Het zal een leuke, leerzame en praktische bijdrage worden.

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie?

- Deelnemers leren imaginatie met rescripting toepassen op hun cliënten
- Ze leren imaginatie met rescripting aanpassen aan doelgroep, fase en setting
- Ze leren tips en trucs om ook tot imaginatie te komen als het moeilijk gaat

Rosi Reubsat, Klinisch psycholoog, Academie voor Schematherapie

Narratieve Exposure Therapie (NET): méér dan alleen exposure therapie

Narratieve Exposure Therapie (NET) is een kortdurende therapie voor PTSS. Omdat de focus ligt op de autobiografische bewerking van de traumatische ervaringen, is NET is in het bijzonder geschikt voor patiënten met meervoudig trauma. Na het leggen van de levenslijn met o.a. bloemen en stenen, worden de gebeurtenissen chronologisch gereconstrueerd en doorgewerkt. Hierdoor vindt integratie van de trauma-herinneringen plaats. NET is inmiddels opgenomen in meerdere richtlijnen en wordt goed geaccepteerd en verdragen, ook door complexe patiënten. In de workshop zal na een introductie, casuïstiek en een filmpje, als er tijd is ook worden geoefend met de levenslijn.

Wat heeft men geleerd na het bijwonen van deze sessie?

- Kennis van de theoretische beginselen van NET
- Kennis van de praktische uitvoering van NET
- Kennis van de verschillen tussen NET en de andere trauma therapieën

Ruud Jongedijk, psychiater/directeur ARQ Centrum'45

Het lichaam wijst de weg.... traumaverwerking via Sensorimotor psychotherapy®

Het lichaam wijst de weg en met Sensorimotor Psychotherapy® (SP) volgen we de weg die het lichaam wijst om het vervolgens te helpen traumatische ervaringen te integreren. SP kiest daarvoor als aanknopingspunt voor traumabehandeling de activatie en patronen die het lichaam in het hier en nu laat zien. Er wordt gewerkt met de fysieke (overlevings)reacties die in de traumatische situatie niet afgemaakt konden worden. In onderlinge afstemming zoeken therapeut en cliënt samen naar de 'Act of Triumph' en wordt zo het trauma doorgewerkt en alsnog geïntegreerd op alle niveaus van het brein; fysiek, emotioneel en cognitief. Pat Ogden, de grondlegster van Sensorimotor psychotherapy® noemt haar methode een 'bodybased talking therapy', waarbij het lichaam weliswaar de start vormt, maar aandacht voor emoties en woorden nodig is om de nieuwe, geïntegreerde ervaringen blijvend te verankeren. In de workshop is kort aandacht voor de theoretische achtergrond van SP om vervolgens aan de hand van casuïstiek, voorbeelden en kleine oefeningen duidelijk te maken hoe Sensorimotor Psychotherapy® in de praktijk werkt.

Dr. Anneke JG Vinke is vrijgevestigd GZ-psycholoog, Registerpsycholoog & Supervisor Kind en Jeugd (NIP) en Orthopedagoog Generalist (NVO)